

Bruxelles, 6. lipnja 2019.
(OR. en)

9676/19

**Međuinstitucijski predmet:
2016/0337(CNS)**

**FISC 278
ECOFIN 518**

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Delegacije
Br. dok. Kom.:	13730/16 FISC 170 IA 99 - COM(2016) 685 final
Predmet:	Prijedlog direktive Vijeća o zajedničkoj osnovici poreza na dobit (CCTB) – trenutačno stanje

Za delegacije se u Prilogu nalazi posljednji kompromisni tekst predsjedništva o Prijedlogu o CCTB-u, poglavlja od I. do X., navedenome u izvješću ECOFIN-a upućenom Europskom vijeću u vezi s poreznim pitanjima (dok. 9773/19).

2016/0337 (CNS)

Prijedlog

DIREKTIVE VIJEĆA

o zajedničkoj osnovici poreza na dobit

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

(...)

POGLAVLJE I.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Direktivom uspostavlja sustav zajedničke osnovice poreza na dobit te se utvrđuju pravila za izračun te osnovice.

Članak 2.

Područje primjene

1. Pravila ove Direktive primjenjuju se na sve porezne obveznike koji podliježu plaćanju poreza na dobit u jednoj ili više država članica, uključujući stalne poslovne jedinice u jednoj ili više država članica subjekata koji su u svrhu oporezivanja rezidenti treće zemlje.

2. Pravila ove Direktive ne primjenjuju se na sljedeće sektore obuhvaćene posebnim poreznim režimima.

(a) pomorski promet;

[(b) istraživanje i rudarske industrije;]

[(c) šumarstvo;]

[(d) *prazno mjesto: treba utvrditi druge specifične sektore*].

Članak 4.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

(1) „porezni obveznik” znači trgovačko društvo koje ispunjava uvjete iz članka 2. stavka 1. ili 2.;

(2) „porezni neobveznik” znači trgovačko društvo koje ne ispunjava uvjete iz članka 2. stavka 1. ili 2.;

(3) „porezni obveznik rezident” znači porezni obveznik koji je rezident države članice u svrhu oporezivanja;

(4) „porezni obveznik nerezident” znači porezni obveznik koji nije rezident države članice u svrhu oporezivanja;

(4.a) „povezano društvo” znači:

(a) subjekt u kojemu porezni obveznik izravno ili neizravno posjeduje udio u smislu prava glasa ili vlasništva kapitala od 25 posto ili više ili ostvaruje pravo na primitak od 25 posto ili više dobiti tog subjekta;

- (b) pojedinac ili subjekt koji izravno ili neizravno posjeduje udio u smislu prava glasa ili vlasništva kapitala poreznog obveznika od 25 posto ili više ili ostvaruje pravo na primitak od 25 posto ili više dobiti tog poreznog obveznika;

Ako pojedinac ili subjekt izravno ili neizravno posjeduje udio od 25 posto ili više u poreznom obvezniku i jednom ili više subjekata, svi dotični subjekti, uključujući poreznog obveznika, smatraju se povezanim društvima.

- (5) „prihodi” znači primici od prodaje ili bilo koje druge transakcije bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza i pristojbi prikupljenih u ime vladinih agencija, bilo novčane ili nenovčane prirode, uključujući primitke od prodaje imovine i prava, kamate, dividende i druge raspodjele dobiti, uključujući skrivenu raspodjelu dobiti, primitke od likvidacija, licencija i subvencija te bespovratna sredstva, primljene darove, kompenzacije i dobrovoljna plaćanja štete. Prihodi također uključuju nenovčane poklone koje je dao porezni obveznik. Prihodi ne uključuju vlasnički kapital koji je prikupio porezni obveznik ili dug koji mu je otplaćen;
- (6) „troškovi” znači smanjenja neto vlasničkog kapitala trgovačkog društva tijekom poreznog razdoblja u obliku odljeva ili smanjenja vrijednosti imovine ili u obliku priznanja ili povećanja vrijednosti obveza, osim onih koje se odnose na novčane i nenovčane raspodjele dioničarima ili vlasnicima kapitala u tom svojstvu.
- (7) „porezno razdoblje” znači bilo koje dvanaestomjesečno razdoblje, bilo koje primjenjivo razdoblje u porezne svrhe koje nije dulje od 12 mjeseci ili bilo koje drugo primjenjivo razdoblje u porezne svrhe koje je dulje od 12 mjeseci u odnosu na osnivanje ili likvidaciju poreznog obveznika ili ako je porezni obveznik uključen u restrukturiranje trgovačkog društva u okviru grupe;
- (8) „dobit” znači višak prihoda u odnosu na troškove i ostale stavke koje se mogu odbiti u poreznom razdoblju;

- (9) „gubitak” znači višak troškova i ostalih stavaka koje se mogu odbiti u odnosu na prihode u poreznom razdoblju;
- (10) „konsolidirana grupa za potrebe financijskog računovodstva” znači svi subjekti koji su u cijelosti uključeni u konsolidirana financijska izvješća sastavljena u skladu s međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja ili nacionalnim sustavom financijskog izvješćivanja;
- (10.a) „skrivena raspodjela dobiti” znači svaka gospodarska korist koja nije prikazana kao raspodjela dobiti te dovodi do njezina smanjenja, a porezni obveznik pruža je osobama iz članka 14. i ne bi je pružio neovisnim trećim osobama;
- [(11) „istraživanje i razvoj” znači eksperimentalni ili teorijski rad koji se provodi prije svega u cilju stjecanja novog znanja o temeljnim izvorima pojava i promatраних činjenica, koji nije namijenjen posebnoj primjeni ili uporabi (osnovno istraživanje); originalno istraživanje koje se provodi u cilju stjecanja novog znanja koje je prije svega usmjereno na određen, praktičan ishod ili cilj (primijenjeno istraživanje); sustavni rad, koji se temelji na znanju stečenom tijekom istraživanja i praktičnog iskustva te kojim se stvara dodatno znanje, a usmjeren je na stvaranje novih proizvoda ili postupaka ili na poboljšanje postojećih proizvoda ili postupaka (eksperimentalni razvoj);]

- (12) „troškovi zaduživanja” znači troškovi kamate na sve oblike duga, drugi troškovi ekonomski istovjetni kamati i troškovi nastali u vezi s prikupljanjem sredstava kako je utvrđeno u nacionalnom pravu, što uključuje plaćanja u okviru zajmova kojima se sudjeluje u dobiti, pripisane kamate na konvertibilne obveznice i obveznice bez kupona, plaćanja u okviru alternativnih financijskih aranžmana, elementi financijskog troška plaćanja financijskog zakupa, kapitalizirana kamata uključena u bilančnu vrijednost predmetne imovine, amortizacija kapitalizirane kamate, iznosi koji se mjere upućivanjem na povrat financiranja u skladu s pravilima o transfernim cijenama, iznosi nominalnih kamata u okviru izvedenih instrumenata ili aranžmani za zaštitu od rizika u odnosu na zaduživanje subjekta, utvrđeni prinos od povećanja neto vlasničkog udjela kako je navedeno u članku 11. ove Direktive, određene pozitivne ili negativne tečajne razlike pri pozajmljivanju i instrumente povezane s prikupljanjem sredstava, naknade za jamstva za financijske aranžmane, naknade za aranžmane i slični troškovi koji se odnose na zaduživanje;
- (13) „prekoračeni troškovi zaduživanja” znači iznos za koji troškovi zaduživanja poreznog obveznika koji se mogu odbiti prekoračuju oporezive prihode od kamata ili druge oporezive prihode koje prima porezni obveznik i koji su ekonomski istovjetni prihodima od kamata;
- (17) „vrijednost za potrebe oporezivanja” znači amortizacijska osnova dugotrajne imovine ili skupa imovine, umanjena za ukupnu odbijenu amortizaciju;
- (18) „tržišna vrijednost” znači iznos za koji je moguće razmijeniti imovinu ili namiriti međusobne obveze među voljnim nepovezanim stranama u izravnoj transakciji;

- (19) „dugotrajna imovina” znači materijalna imovina koju je porezni obveznik stekao ili stvorio i stečena nematerijalna imovina koja se može zasebno procijeniti i upotrebljava se ili se očekuje da će se upotrebljavati u poslovanju za ostvarivanje, održavanje ili osiguranje prihoda u razdoblju duljem od 12 mjeseci, osim ako je trošak njezina stjecanja ili izgradnje manji od 1000 EUR. Dugotrajna imovina također uključuje financijsku imovinu, uz izuzetak financijske imovine koja se drži radi trgovanja u skladu s člankom 21.;
- (20) „financijska imovina” znači dionice povezanih društava i njima pruženi zajmovi kako je navedeno u članku 56. ove Direktive, sudjelujući udjeli kako je utvrđeno u članku 2. stavku 2. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹, zajmovi društvima s kojima je porezni obveznik povezan s pomoću sudjelujućih udjela, ulaganja koja se drže kao dugotrajna imovina, drugi zajmovi i vlastite dionice u mjeri u kojoj se nacionalnim pravom dopušta njihovo iskazivanje u bilanci;
- (21) „trošak stjecanja ili izgradnje” znači novčani iznos koji je stvarno plaćen ili ga treba platiti, vrijednost ostale imovine ili bilo koja druga protuvrijednost pružena u zamjenu za stjecanje dugotrajne materijalne imovine ili potrošena za stjecanje dugotrajne materijalne imovine u vrijeme njezina stjecanja ili izgradnje; U slučaju dugotrajne nematerijalne imovine uključuju se samo troškovi stjecanja;

¹ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

- (22) „materijalna imovina dugog vijeka uporabe” znači dugotrajna materijalna imovina s vijekom korištenja od 15 godina ili više. Građevine, zrakoplovi i brodovi smatraju se dugotrajnom materijalnom imovinom dugog vijeka upotrebe;
- (23) „dugotrajna materijalna imovina srednjeg vijeka upotrebe” znači dugotrajna materijalna imovina koja ne ispunjava uvjete za dugotrajnu materijalnu imovinu dugog vijeka upotrebe iz točke 22., a ima korisni vijek trajanja od osam godina ili više;
- (23.a) „dugotrajna materijalna imovina kratkog vijeka upotrebe” znači dugotrajna materijalna imovina koja ne ispunjava uvjete za dugotrajnu materijalnu imovinu dugog ili srednjeg vijeka upotrebe iz točaka 22. i 23., a ima korisni vijek trajanja od manje od osam godina;
- (23.b) „stečeni *goodwill*” znači razlika između kupovne cijene poslovne aktivnosti u okviru [...] prodaje imovine i tržišne vrijednosti njegove neto imovine (imovina minus obveze);
- (24) „rabljena imovina” znači dugotrajna imovina s djelomično iskorištenim vijekom uporabe u vrijeme stjecanja koja je prikladna za daljnju uporabu u trenutačnom stanju ili nakon popravka;
- (25) „korisni vijek trajanja” znači razdoblje u kojem se imovina može smatrati dostupnom za upotrebu ili broj proizvodnih ili sličnih jedinica koje je porezni obveznik namjeravao ostvariti s pomoću te imovine;
- (26) „troškovi poboljšanja” znači bilo koji dodatan izdatak u vezi s dugotrajnom imovinom kojim se znatno povećava kapacitet imovine ili njezino funkcioniranje ili predstavlja više od 10 % početne amortizacijske osnove te imovine;

- (27) „zalihe i nedovršena proizvodnja” znači imovina namijenjena prodaji ili imovina u proizvodnom procesu namijenjena prodaji ili imovina u obliku materijala ili zaliha koje se upotrebljavaju u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga;
- (28) „ekonomski vlasnik” znači osoba koja u znatnoj mjeri ostvaruje sve koristi i snosi sve rizike povezane s dugotrajnom imovinom, neovisno o tome je li ta osoba zakonski vlasnik. Porezni obveznik koji ima pravo posjedovati i upotrebljavati dugotrajnu imovinu i raspolagati njome te snosi rizik njezina gubitka ili uništenja u svakome se slučaju smatra ekonomskim vlasnikom;
- (29) „financijsko društvo” znači bilo koji od sljedećih subjekata:
- (a) kreditna institucija ili investicijsko poduzeće kako su utvrđeni u članku 4. stavku 1. točki 1. Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća², UAIF kako je utvrđeno u članku 4. stavku 1. točki (b) Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća³ ili društvo za upravljanje kako je utvrđeno u članku 2. stavku 1. točki (b) Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴;

² Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata te o izmjeni direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/22/EEZ (SL L 145, 30.4.2004., str. 1.).

³ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

⁴ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.).

- (b) društvo za osiguranje kako je utvrđeno u članku 13. točki 1. Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁵;
- (c) društvo za reosiguranje kako je utvrđeno u članku 13. točki 4. Direktive 2009/138/EZ;
- (d) institucija za strukovno mirovinsko osiguranje kako je utvrđena u članku 6. točki (a) Direktive 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁶, osim ako je država članica odlučila da neće u cijelosti ili djelomično primjenjivati tu Direktivu na navedenu instituciju u skladu s člankom 5. te Direktive ili izaslanik institucije za strukovno mirovinsko osiguranje kako je navedeno u članku 19. stavku 1. Direktive 2003/41/EZ;
- (e) mirovinska institucija koja upravlja mirovinskim sustavima koji ispunjavaju uvjete za sustave socijalne sigurnosti obuhvaćene Uredbom (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća⁷ i Uredbom (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća⁸, kao i bilo koji drugi pravni subjekt osnovan u svrhu ulaganja u takve mirovinske sustave;

⁵ Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.).

⁶ Direktiva 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. lipnja 2003. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 235, 23.9.2003., str. 10.).

⁷ Uredba (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 200, 7.6.2004., str. 1.).

⁸ Uredba (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 284, 30.10.2009., str. 1.).

- (f) AIF kako je utvrđen u članku 4. stavku 1. točki (a) Direktive 2011/61/EU, kojim upravlja UAIF kako je utvrđen u članku 4. stavku 1. točki (b) Direktive 2011/61/EU ili AIF koji se nadzire u skladu s nacionalnim pravom;
 - (g) UCITS kako je utvrđen u članku 1. stavku 2. Direktive 2009/65/EZ;
 - (h) središnja druga ugovorna strana kako je utvrđena u članku 2. točki 1. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁹;
 - (i) središnji depozitorij vrijednosnih papira kako je utvrđen u članku 2. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰;
- (30) „subjekt” znači bilo koji pravni dogovor za obavljanje poslovanja putem trgovačkog društva ili strukture koja je transparentna u svrhu oporezivanja;
- (30.a) „transparentno u porezne svrhe” odnosi se na situacije u kojima se, u skladu s nacionalnim pravom države članice, prihod (ili dio prihoda) subjekta ili aranžmana ne oporezuje na razini subjekta ili aranžmana već na razini osoba s udjelom u tom subjektu ili aranžmanu;

⁹ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

¹⁰ Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1.).

Članak 5.

Stalna poslovna jedinica u državi članici poreznog obveznika koji je rezident u porezne svrhe u Uniji

1. Smatra se da porezni obveznik ima stalnu poslovnu jedinicu u državi članici koja nije država članica u kojoj je rezident u svrhu oporezivanja ako u toj drugoj državi članici ima stalno mjesto poslovanja preko kojega se u cijelosti ili djelomično odvija poslovanje poduzeća, uključujući posebno:
 - (a) sjedište uprave;
 - (b) podružnicu;
 - (c) ured;
 - (d) tvornicu;
 - (e) radionicu;
 - (f) rudnik, naftnu ili plinsku bušotinu, kamenolom ili bilo koje drugo mjesto na kojemu se vade prirodni resursi.
2. Gradilište ili građevinski ili montažni projekt smatra se stalnom poslovnom jedinicom samo ako traje dulje od 12 mjeseci.
3. Pojam „stalna poslovna jedinica” ne uključuje sljedeće djelatnosti, pod uvjetom da su one pomoćne ili pripremne naravi ili da je ukupna djelatnosti stalnog mjesta poslovanja u slučaju točke (f) takve naravi:
 - (a) upotreba objekata isključivo u svrhe skladištenja, pokazivanja ili dostave dobara ili robe koja pripada poreznom obvezniku;

- (b) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada poreznom obvezniku isključivo u svrhu skladištenja, pokazivanja ili dostave;
 - (c) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada poreznom obvezniku isključivo u svrhu obrade koju provodi druga osoba;
 - (d) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu nabave dobara ili robe za poreznog obveznika ili prikupljanja informacija za poreznog obveznika;
 - (e) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu izvršavanja bilo kojih drugih djelatnosti za poreznog obveznika;
 - (f) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu bilo koje kombinacije djelatnosti navedenih u točkama od (a) do (e).
4. Ne dovodeći u pitanje stavak 5., ako osoba koja u državi članici djeluje u korist poreznog obveznika i, prilikom tog djelovanja, uobičajeno sklapa ugovore ili uobičajeno ima glavnu ulogu koja dovodi do sklapanja ugovora koji se redovito sklapaju bez značajnih izmjena poreznog obveznika, smatra se da porezni obveznik ima stalnu poslovnu jedinicu u toj državi članici u pogledu djelatnosti koje provodi ta osoba za poreznog obveznika.

Ugovori iz prvog podstavka sklapaju se:

- (a) u ime poreznog obveznika ili
- (b) radi prijenosa vlasništva ili prepuštanja prava korištenja imovine u vlasništvu poreznog obveznika ili imovine kojom se poreznik obveznik ima pravo koristiti, ili
- (c) radi pružanja usluga poreznog obveznika.

Podstavci 1. i 2. ne primjenjuju se ako su djelatnosti te osobe pomoćne ili pripremne u naravi kako je navedeno u stavku 3. pa se stalno mjesto poslovanja, kada bi se te djelatnosti u okviru njega provodile, ne bi smatralo stalnom poslovnom jedinicom na temelju odredaba tog stavka.

5.

- (a) Stavak 4. ne primjenjuje se ako osoba koja djeluje u državi članici u korist poreznog obveznika obavlja poslovne aktivnosti u toj državi članici kao samostalni zastupnik i djeluje za poreznog obveznika u uobičajenom tijeku poslovanja. Međutim, ako osoba djeluje isključivo ili gotovo isključivo u ime jednoga poreznog obveznika ili više njih s kojima je „usko povezana”, ta se osoba ne smatra neovisnim zastupnikom u smislu ovoga stavka u pogledu tih poreznih obveznika.
- (b) Za potrebe ovog članka, osoba je „usko povezana” s poreznim obveznikom ako jedan od njih izravno ili neizravno u onome drugome posjeduje pravo iskorištavanja više od 50 % prava glasa, pravo vlasništva nad kapitalom u udjelu većem od 50 % ili pravo na udio u dobiti veći od 50 %.

6. Činjenica da porezni obveznik koji je u svrhu oporezivanja rezident u državi članici kontrolira poreznog obveznika koji je porezni rezident u drugoj državi članici ili obavlja poslovne aktivnosti u toj drugoj državi članici (s pomoću stalne poslovne jedinice ili drukčije) ili obrnuto ne znači sama po sebi da je bilo koji porezni obveznik stalna poslovna jedinica onog drugog.

POGLAVLJE II.

IZRAČUN POREZNE OSNOVICE

Članak 6.

Opća načela

1. Pri izračunu porezne osnovice priznaju se samo ostvarena dobit i gubici.
2. Transakcije i oporezivi događaji mjere se pojedinačno.
3. Izračun porezne osnovice provodi se dosljedno, osim ako je izmjena načina izračuna opravdana iznimnim okolnostima.
4. Porezna osnovica izračunava se za svako porezno razdoblje, osim ako je drukčije propisano.
5. Porezna osnovica utvrđuje se na temelju računovodstvenih pravila koja se primjenjuju u dotičnoj državi članici, pod uvjetom da su usklađena s pravilima utvrđenima ovom Direktivom.
6. Pravilima ove Direktive ne sprečava se države članice da primjenjuju nacionalne sustave oporezivanja grupa, uključujući zasebni porezni sustav subjekta kako bi se omogućio prijenos dobiti, gubitaka ili kamata. Ako je poreznom obvezniku dopušteno djelovati u ime grupe ili se to od njega zahtijeva, kako je utvrđeno u pravilima o nacionalnim sustavima oporezivanja grupa, cijela se grupa [...]ili članovi grupe[...] smatraju poreznim obveznikom.

Članak 7.

Elementi porezne osnovice

1. Porezna osnovica izračunava se umanjivanjem prihoda za neoporezive prihode te umanjivanjem za troškove i ostale stavke koji se mogu odbiti.
2. Odstupajući od prvog stavka, država članica može odlučiti da porezni obveznici trebaju izračunati poreznu osnovicu kao razliku između knjigovodstvene vrijednosti (neto) poslovne imovine na kraju poreznog razdoblja i knjigovodstvene vrijednosti (neto) poslovne imovine na kraju poreznog razdoblja koje joj je prethodilo, uvećano za vrijednost svake otplate nominalnog kapitala i raspodjele dobiti, uključujući skrivene doprinose, te umanjeno za svako povećanje poslovne imovine izvršeno na temelju prava trgovačkih društava, pod uvjetom da bi rezultat bio jednak onome dobivenom primjenom izračuna iz stavka 1. Izračun treba provesti uz poštovanje pravila o poreznom izuzeću na prihode, odbitku troškova, priznavanju i vrednovanju te amortizaciji, kako su utvrđena u ovoj Direktivi.

Članak 8.

Izuzeti prihodi

1. Sljedeći prihodi nisu uključeni u poreznu osnovicu:
 - (a) subvencije izravno povezane sa stjecanjem, izgradnjom ili poboljšanjem dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji u skladu s člancima od 30. do 40.;
 - (b) primici od prodaje skupa imovine kako je navedeno u članku 37. stavku 2, uključujući tržišnu vrijednost nenovčanih poklona;

- (c) dobiti i gubici od prodaje dionica, pod uvjetom da porezni obveznik drži najmanje 10 % izravnog udjela u kapitalu ili 10 % prava glasa trgovačkog društva tijekom 12 mjeseci koji prethode prodaji;
- (d) primljene raspodjele dobiti, uključujući skrivene raspodjele dobiti, pod uvjetom da porezni obveznik ima najmanje 10 % izravnog udjela u kapitalu ili 10 % prava glasa trgovačkog društva koje je raspodijelilo dobit tijekom neprekinutog razdoblja od najmanje 12 mjeseci [te da je primljena dobit podložna oporezivanju u državi izvora];
- (e) prihod koji se može pripisati stalnoj poslovnoj jedinici koji je primio porezni obveznik u državi članici u kojoj je rezident u svrhu oporezivanja.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se na:

- (a) dobitke i gubitke nastale prodajom dionica koje se drže radi trgovanja kako je navedeno u članku 21. stavku 3. [te dobitke nastale prodajom dionica u vlasništvu društava za životno osiguranje u skladu s člankom 28. točkom (b)];
- (b) raspodjele dobiti od dionica koje se drže radi trgovanja kako je navedeno u članku 21. stavku 4. [te raspodjele dobiti koje su primila društva za životno osiguranje u skladu s člankom 28. točkom (c)];

Članak 9.

Troškovi koji se mogu odbiti

1. Troškovi se mogu odbiti samo u mjeri u kojoj su nastali u izravnom poslovnom interesu poreznog obveznika.
2. Troškovi iz stavka 1. uključuju sve troškove prodaje i sve troškove bez odbijenog poreza na dodanu vrijednost koje je porezni obveznik zabilježio u cilju ostvarenja ili osiguranja prihoda, uključujući troškove za istraživanje i razvoj, troškove stjecanja ili izgradnje imovine u iznosu manjem od 1000 EUR te troškove nastale pri prikupljanju kapitala ili duga u svrhu poslovanja.
- [3. Osim iznosa koji se mogu odbiti kao troškovi za istraživanje i razvoj u skladu sa stavkom 2. te pod uvjetom da porezni obveznik ne iskorištava, izravno ili neizravno, bilo koju olakšicu, neovisno o njezinu obliku, koju u vezi s takvim troškovima za istraživanje i razvoj pruža pojedina država članica u okviru nacionalnog zakonodavstva, porezni obveznik može u jednom poreznom razdoblju odbiti i dodatnih 50 % takvih troškova nastalih tijekom tog razdoblja, uz izuzetak troškova povezanih s imovinom iz članka 33. stavka 1. točaka (c), (d) i (e) i članka 33. stavka 2. točaka (c), (d) i (e).

U mjeri u kojoj troškovi za istraživanje i razvoj prelaze 20 000 000 EUR, porezni obveznik može odbiti 25 % od prijednog iznosa.

Odstupajući od prvog podstavka, porezni obveznik može odbiti dodatnih [100 %] svojih troškova za istraživanje i razvoj do iznosa od 20 000 000 EUR ako ispunjava sve uvjete navedene u nastavku:

- (a) poduzeće nije uvršteno na burzu i ima manje od 50 zaposlenika i godišnji promet i/ili ukupnu godišnju bilancu koja ne prelazi 10 000 000 EUR;
- (b) poduzeće nije registrirano dulje od pet godina. Ako porezni obveznik ne podliježe upisu u registar, može se smatrati da razdoblje od pet godina počinje kada poduzeće pokrene svoju poslovnu djelatnost ili za nju podliježe oporezivanju;
- (c) poduzeće nije osnovano spajanjem ili drugim oblikom reorganizacije poslovanja;
- (d) poduzeće nema povezana društva kako je navedeno u članku 56.;
- (e) poduzeće ne iskorištava, izravno ili neizravno, bilo koju olakšicu, neovisno o njezinu obliku, koju u vezi s takvim troškovima za istraživanje i razvoj pruža pojedina država članica u okviru nacionalnog zakonodavstva.]

4. Države članice mogu propisati odbitak za poklone i donacije dobrotvornim tijelima.

Članak 10.

Druge stavke koje se mogu odbiti

Odbitak se provodi u pogledu amortizacije dugotrajne imovine navedene u člancima od 30. do 40.

[Članak 11.

Olakšica za rast i ulaganje („AGI”)

1. Za potrebe ovog članka „osnovica vlasničkog kapitala olakšice za rast i razvoj (AGI)” znači razlika, u određenom poreznom razdoblju, između knjigovodstvene vrijednosti vlasničkog kapitala poreznog obveznika i knjigovodstvene vrijednosti njegova udjela u kapitalu povezanih društava kako je navedeno u članku 56.
2. Za potrebe ovog članka „vlasnički kapital” znači:
 - (a) ako je porezni obveznik trgovačko društvo, ukupnost:
 - i. upisanoga kapitala;
 - ii. premija na emitirane dionice;
 - iii. revalorizacijskih rezervi;
 - iv. pričuva:
 - zakonskih rezervi;
 - rezervi za vlastite dionice;
 - statutarne rezervi;
 - drugih rezervi, uključujući rezervu za fer vrijednost;
 - v. prenesene računovodstvene dobiti ili gubitka i
 - vi. računovodstvene dobiti ili gubitka financijske godine.

Ako je porezni obveznik stalna poslovna jedinica, navedeni pojam znači vlasnički kapital tog poreznog obveznika koji se može pripisati stalnoj poslovnoj jedinici.

3. Iznos jednak utvrđenom prinosu od povećanjâ osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja može se odbiti od oporezive osnovice poreznog obveznika u skladu sa stavcima od 1. do 6. Ako dođe do smanjenja osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja, iznos jednak utvrđenom prinosu od smanjenja te osnovice postaje oporeziv.
4.
 - (a) Povećanja ili smanjenja osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja izračunavaju se za prvih [deset] poreznih razdoblja primjene pravila ove Direktive na poreznog obveznika kao razlika između razine osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja na kraju relevantnog poreznog razdoblja i njezine razine prvog dana prvog poreznog razdoblja primjene pravila ove Direktive.
 - (b) Odstupajući od stavka 4. podstavka 1., ako je rezultat izračuna osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja smanjenje osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja, kretanje osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja ponovno se izračunava bez uzimanja u obzir računovodstvenih gubitaka koje je zabilježio porezni obveznik od prvog poreznog razdoblja u kojem se primjenjuju pravila ove Direktive. Ako je rezultat takvog ponovnog izračuna povećanje osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja, to se povećanje ne uzima u obzir.
 - (c) Nakon prvih deset poreznih razdoblja polazište za izračun iznosa osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja koji se može odbiti od njezine razine na kraju relevantnog poreznog razdoblja pomiče se svake godine za jedno porezno razdoblje.
5. Utvrđeni prinos naveden u stavku 3. jednak je prinosu od 10-godišnjih referentnih državnih obveznica zemalja europodručja iz prosinca godine koja prethodi relevantnom poreznom razdoblju, kako je objavila Europska središnja banka, uvećano za premiju od dva postotna boda. Primjenjuje se donja granica od dva posto ako je krivulja godišnjeg prinosa negativna.

6. Odstupajući od stavaka od 1. do 5., ako je uspostavljen aranžman ili niz aranžmana ponajprije u svrhu ostvarenja poreznih pogodnosti na temelju ovog članka, iz osnovice vlasničkog kapitala AGI-ja isključuje se sljedeće:
- (a) unutargrupni zajmovi i zajmovi u vezi s povezanim društvima, kako je navedeno u članku 56.;
 - (b) unutargrupni gotovinski doprinosi i doprinosi u naravi;
 - (c) unutargrupni prijenosi imovine i udjela;
 - (d) ponovna kategorizacija starog kapitala kao novog s pomoću likvidacija i pokretanjem novoosnovanih poduzeća;
 - (e) osnivanje društava kćeri;
 - (f) stjecanje, djelomično ili u cijelosti, poduzeća u vlasništvu povezanih društava;
 - (g) strukture dvostrukog iskorištavanja (tzv. *double-dipping*) kojima se kombiniraju odbitak kamata i odbici na temelju AGI-ja;
 - (h) povećanja iznosa potraživanja po financiranju zajmova za povezana društva u usporedbi s iznosom takvih potraživanja na referentni datum.]

Članak 12.

Stavke koje se ne mogu odbiti

1. Odstupajući od članaka 9. i 10., sljedeće stavke nije moguće odbiti:
 - (a) raspodjele dobiti, uključujući skrivene raspodjele dobiti, i otplate vlasničkog kapitala ili duga;
 - (b) 50 % troškova reprezentacije. Države članice mogu nametnuti dodatna ograničenja na odbitke troškova povezanih s načinom života ili privatnom sferom;
 - (c) prijenos zadržane zarade u rezervu koja čini dio vlasničkog kapitala trgovačkog društva;
 - (d) porez na dobit poduzeća i slični porezi na dobit;
 - (e) mita i ostale nezakonite isplate;
 - (f) globe i kazne, uključujući pristojbe na zakašnjela plaćanja, koje određuje javno tijelo zbog kršenja nekog zakona;
 - (g) troškove koje je zabilježio porezni obveznik u svrhu ostvarivanja prihoda koji je izuzet ili bi bio izuzet od poreza u tom poreznom razdoblju u skladu s člankom 8. stavkom 1. točkama (c), (d) i (e) i gubitke u slučaju prodaje dionica iz članka 8. stavka 1. točke (c). Države članice mogu kao paušalan iznos odrediti troškove u vezi s takvim prihodom izuzetim od poreza, no taj određeni iznos ne smije prelaziti 5 % tog prihoda;
 - (h) darove osobama koje nisu zaposlenici poreznog obveznika. Pravilo o nemogućnosti odbitka ne primjenjuje se ako trošak stjecanja ili izgradnje stavki koje je primatelj dobio tijekom poslovne godine ukupno ne prelazi iznos od 50 EUR;

- (i) darove i donacije osim onih navedenih u članku 9. stavku 4.;
 - (j) troškovi stjecanja ili izgradnje ili troškovi povezani s poboljšanjem dugotrajne imovine koji se mogu odbiti u skladu s člancima 10. i 18., osim troškova povezanih s istraživanjem i razvojem. Troškovi navedeni u članku 33. stavku 1. točki (a) i članku 33. stavku 2. točkama (a) i (b) ne smatraju se troškovima povezanim s istraživanjem i razvojem;
 - (k) godišnje doprinose koje snose banke na temelju Direktive o oporavku i sanaciji banaka i Uredbe o jedinstvenom sanacijskom mehanizmu;
 - (l) gubici koje je zabilježila stalna poslovna jedinica u trećoj zemlji;
 - (m) knjigovodstvena vrijednost razvrstanog inventara i materijalne imovine ako nema pravilno dokumentiranih poslovnih razloga.
2. Države članice mogu predvidjeti odbijanje godišnjih doprinosa utvrđenih u stavku 1. točki (k).

Članak 13.

Pravilo o ograničavanju kamata

1. Troškovi zaduživanja mogu se odbiti u iznosu kamata ili ostalih oporezivih prihoda od financijske imovine koje je primio porezni obveznik.
2. Prekoračeni troškovi zaduživanja mogu se odbiti u poreznom razdoblju u kojem su nastali do najviše 30 % zarade poreznog obveznika prije kamata, poreza i amortizacije („EBITDA”) ili do iznosa koji nije veći od 3 000 000 EUR, ovisno što je veće.

Ako se grupa smatra poreznim obveznikom u skladu s člankom 6., prekoračeni troškovi zaduživanja i EBITDA izračunavaju se za cijelu grupu. Iznos od 3 000 000 EUR također se uzima u obzir za cijelu grupu.

3. EBITDA se izračunava tako da se poreznoj osnovici poreznog obveznika dodaju iznosi prekoračenih troškova zaduživanja prilagođeni za iznos poreza, kao i iznosi amortizacije prilagođeni za iznos poreza. Prihodi izuzeti od poreza isključuju se iz EBITDA-e poreznog obveznika.
4. Odstupajući od stavka 2., porezni obveznik koji ispunjava uvjete za samostalno trgovačko društvo ima pravo na cjeloviti odbitak svojih prekoračenih troškova zaduživanja. „Samostalno trgovačko društvo” znači porezni obveznik koji nije dio konsolidirane grupe za potrebe financijskog računovodstva i ne posjeduje povezana društva ili stalne poslovne jedinice.
5. Odstupajući od stavka 2., prekoračeni troškovi zaduživanja mogu se u cijelosti odbiti ako su nastali zbog:
 - (a) zajmova sklopljenih prije [datum političkog sporazuma o ovoj Direktivi], uz iznimku bilo kojih posljedičnih izmjena tih zajmova;
 - [(b) zajmova upotrijebljenih za financiranje dugoročnih javnih infrastrukturnih projekata ako su nositelj projekta, troškovi zaduživanja, imovina i prihod unutar Unije.

Za potrebe točke (b) „dugoročni javni infrastrukturni projekt” znači projekt kojim se osigurava, nadograđuje ili održava imovina velikih razmjera za koju država članica smatra da je u općem javnom interesu odnosno kojim se upravlja njome.

Ako se primjenjuje točka (b), sav prihod od dugoročnog javnog infrastrukturnog projekta isključuje se iz EBITDA-e poreznog obveznika.]

- [5.a Ako je porezni obveznik član konsolidirane grupe za potrebe financijskog računovodstva, poreznom obvezniku može se dati pravo na cjeloviti odbitak njegovih prekoračenih troškova zaduživanja ako može pokazati da je omjer njegova kapitala u odnosu na njegovu ukupnu imovinu jednak istovjetnom omjeru grupe ili viši od njega te podložan sljedećim uvjetima:
- i. omjer kapitala poreznog obveznika u odnosu na njegovu ukupnu imovinu smatra se jednakim istovjetnom omjeru grupe ako je omjer kapitala poreznog obveznika u odnosu na njegovu ukupnu imovinu niži za najviše dva postotna boda; i
 - ii. sva imovina i obveze vrednuju se uporabom iste metode kao u konsolidiranim financijskim izvještajima.]
6. Prekoračeni troškovi zaduživanja koji se ne mogu odbiti u određenom poreznom razdoblju prenose se bez vremenskog ograničenja.
- [6.a Država članica poreznog obveznika predviđa pravila o prijenosu neiskorištenih kamata u roku od najviše pet godina.]
- [7. Stavci od 1. do 6. ne primjenjuju se na financijska društva, uključujući ona koja su dio konsolidirane grupe za potrebe financijskog računovodstva.]

Članak 14.

Olakšice dodijeljene dioničarima, izravnim srodnicima tih dioničara ili povezanim društvima

Olakšice dodijeljene dioničaru koji je privatna osoba, drugoj osobi koja je osobno povezana s dioničarom ili povezanom društvu kako je navedeno u članku 56. ne smatraju se troškovima koje je moguće odbiti ili se prihodi prema potrebi povećavaju ako takve olakšice ne bi bile dodijeljene neovisnoj trećoj strani.

POGLAVLJE III.

VREMENSKE I KOLIČINSKE ODREDNICE

Članak 15.

Opća načela

Prihodi i troškovi, kao i ostale stavke koje se mogu odbiti, priznaju se u poreznom razdoblju u kojem su obračunani ili nastali, osim ako nije drukčije propisano u ovoj Direktivi.

Članak 16.

Obračun prihoda

1. Prihodi se obračunavaju kada nastupi pravo na njihovo primanje i kada se mogu pouzdano izmjeriti, neovisno o tome jesu li relevantni iznosi doista plaćeni.
2. Prihodi koji proizlaze iz trgovanja robom smatraju se obračunanima u skladu sa stavkom 1. ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) porezni obveznik na kupca je prenio vlasništvo nad prodanom robom;
 - (b) porezni obveznik ne zadržava stvarnu kontrolu nad prodanom robom;
 - (c) iznos prihoda može se pouzdano izmjeriti;
 - (d) vjerojatno je da će porezni obveznik ostvariti gospodarske koristi povezane s transakcijom;
 - (e) troškovi koju su nastali ili će nastati u pogledu transakcije mogu se pouzdano izmjeriti.

3. Prihodi koji proizlaze iz pružanja usluga smatraju se obračunanima u mjeri u kojoj su usluge pružene i ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) iznos prihoda može se pouzdano izmjeriti;
- (b) vjerojatno je da će pružatelj ostvariti gospodarske koristi povezane s transakcijom;
- (c) stupanj dovršetka transakcije moguće je pouzdano izmjeriti na kraju poreznog razdoblja;
- (d) troškovi koji su nastali ili će nastati u pogledu transakcije mogu se pouzdano izmjeriti.

Ako nisu ispunjeni kriteriji iz točaka od (a) do (d), prihodi koji proizlaze iz pružanja usluga smatraju se obračunanima samo u mjeri u kojoj se mogu povezati s troškovima koji se mogu odbiti.

4. Ako prihodi proizlaze iz plaćanja poreznom obvezniku koja se provode u nekoliko faza, prihodi se smatraju obračunanima pri dospijeću svakog pojedinog obroka.

Članak 17.

Nastanak troškova koji se mogu odbiti

Troškovi koji se mogu odbiti nastaju u trenutku ispunjenja svih sljedećih uvjeta:

- (a) došlo je do nastanka obveze izvršenja plaćanja; ako se trošak sastoji od plaćanja poreznog obveznika u nekoliko faza, obveza izvršenja plaćanja nastupa pri dospijeću svake pojedine rate;
- (b) iznos obveze može se količinski odrediti;
- (c) u slučaju trgovine robom, znatni rizici i koristi od vlasništva nad robom preneseni su na poreznog obveznika, a u slučaju pružanja usluga, one su pružene poreznom obvezniku.

Članak 18.

Troškovi povezani s imovinom koja se ne amortizira

Troškovi stjecanja ili izgradnje dugotrajne materijalne imovine kako je navedeno u članku 38. ili troškovi poboljšanja te imovine mogu se odbiti u poreznom razdoblju u kojem se tom imovinom raspolaže, pod uvjetom da se primici od prodaje uključe u poreznu osnovicu.

Članak 19.

Zalihe i nedovršena proizvodnja

1. Ukupni iznos troškova koji se mogu odbiti u poreznom razdoblju uvećava se za vrijednost zaliha i nedovršene proizvodnje na početku poreznog razdoblja te umanjuje za vrijednost zaliha i nedovršene proizvodnje na kraju istog poreznog razdoblja, uz iznimku zaliha i nedovršene proizvodnje povezane s dugotrajnim ugovorima iz članka 22.
2. Troškovi zaliha i nedovršene proizvodnje mjere se metodom kojom se pretpostavlja njihovo iskorištavanje redoslijedom nabave („*first-in, first-out*”, „*last-in, first-out*”) ili metodom ponderiranog prosječnog troška.
3. Trošak zaliha i nedovršene proizvodnje koji uključuje stavke koji uobičajeno nisu međusobno razmjenjive te robu ili usluge koje su proizvedene ili pružene te odvojene za pojedine projekte mjeri se pojedinačno.
4. Porezni obveznik primjenjuje istu metodu vrednovanja na sve zalihe i nedovršene proizvodnje slične naravi i namjene.

Trošak zaliha i nedovršene proizvodnje sadržava sve troškove nabave, izravne troškove pretvorbe i ostale izravne troškove nastale prilikom njihove dopreme na lokaciju i dovođenje u stanje u kojemu se nalaze u relevantnom poreznom razdoblju.

Troškovi ne uključuju odbijeni porez na dodanu vrijednost.

Porezni obveznik koji je uključio neizravne troškove pri vrednovanju zaliha i nedovršene proizvodnje prije nego što je postao podložan pravilima ove Direktive može nastaviti primjenjivati pristup neizravnih troškova.

5. Zalihe i nedovršena proizvodnja vrednuju se na zadnji dan poreznog razdoblja prema trošku i neto utrživoj vrijednosti, ovisno što je manje.

Neto utrživa vrijednost jest procijenjena prodajna cijena u sklopu redovnog poslovanja, umanjena za procijenjene troškove dovršenja i procijenjene troškove koji su potrebni kako bi se izvršila prodaja.

Članak 20.

Vrednovanje

1. Porezna osnovica izračunava se na temelju sljedećih elemenata:
 - (a) novčane protuvrijednosti transakcije, kao što je cijena prodane robe ili pruženih usluga;
 - (b) tržišne vrijednosti, ako je protuvrijednost transakcije u cijelosti ili djelomično nenovčana;
 - (c) tržišne vrijednosti, u slučaju nenovčanog poklona;
 - (d) tržišne vrijednosti financijske imovine i obveza namijenjenih trgovanju.
2. Porezna osnovica, uključujući prihode i troškove, izražava se u eurima tijekom poreznog razdoblja ili se pretvara u eure na zadnji dan poreznog razdoblja prema godišnjem prosječnom tečaju za kalendarsku godinu koji objavljuje Europska središnja banka ili prema prosječnom dnevnom tečaju koji objavljuje Europska središnja banka tijekom poreznog razdoblja ako se porezno razdoblje ne poklapa s kalendarskom godinom.
3. Stavak 2. ne primjenjuje se na poreznog obveznika u državi članici koja nije uvela euro.

Članak 21.

Financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja (knjiga trgovanja)

1. Smatra se da se financijski instrument drži radi trgovanja ako ispunjava jedno od navedenoga:
 - (a) stečen je ili nastao ponajprije radi prodaje ili ponovne kupnje u roku od 12 kalendarskih mjeseci;
 - (b) dio portfelja određenih financijskih instrumenata, uključujući izvedenice, kojima se upravlja zajedno i za koje postoji dokaz o nedavnom stvarnom kratkoročnom ostvarenju dobiti;
2. Odstupajući od članaka 16. i 17., sve razlike između tržišne vrijednosti financijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja izračunane na početku poreznog razdoblja ili na datum kupnje ako je nastupio poslije i njihove tržišne vrijednosti izračunane na kraju istog poreznog razdoblja uključuje se u poreznu osnovicu za to porezno razdoblje.
3. Primici od prodanog financijskog instrumenta koji se drži radi trgovanja dodaju se poreznoj osnovici. Tržišna vrijednost tog instrumenta na početku poreznog razdoblja ili na datum kupnje ako je nastupio poslije odbija se od porezne osnovice.
4. Izuzetak od porezne osnovice iz članka 8. točke (d) ne primjenjuje se ako su raspodjele dobiti primljene u vezi s udjelom koji se drži radi trgovanja.

5. Odstupajući od članka 8. točke (c), sve razlike između tržišne vrijednosti financijskog instrumenta koji se više ne drži radi trgovanja, ali se i dalje drži kao dugotrajna imovina izračunane na početku poreznog razdoblja ili na datum kupnje ako je nastupio poslije, i njegove tržišne vrijednosti izračunane na kraju istog poreznog razdoblja uključuju se u poreznu osnovicu za to porezno razdoblje.

Odstupajući od članka 8. točke (c), sve razlike između tržišne vrijednosti financijskog instrumenta koji se više ne drži kao dugotrajna imovina, ali se i dalje drži radi trgovanja izračunane na početku poreznog razdoblja ili na datum kupnje ako je nastupio poslije i njegove tržišne vrijednosti izračunane na kraju istog poreznog razdoblja uključuju se u poreznu osnovicu za to porezno razdoblje.

Tržišna vrijednost financijskog instrumenta na kraju poreznog razdoblja tijekom kojega je iz dugotrajne imovine postao instrument koji se drži radi trgovanja i obratno ostaje njegova tržišna vrijednost i na početku godine koja slijedi nakon navedene promjene.

6. Razdoblje iz članka 8. točke (c) počinje ili se prekida ako se financijski instrument više ne drži radi trgovanja ili više ne čini dugotrajnu imovinu.

Članak 22.

Dugoročni ugovori

1. Ugovor se smatra dugotrajnim ako ispunjava sve sljedeće uvjete:
 - (a) sklopljen je u svrhu proizvodnje, montaže ili izgradnje ili radi pružanja usluga;
 - (b) njegovo trajanje dulje je ili se očekuje da će trajati dulje od 12 mjeseci.
2. Odstupajući od članka 16., prihodi povezani s dugotrajnim ugovorima smatraju se obračunanima u iznosu koji odgovara dijelu dugotrajnog ugovora koji je izvršen u relevantnom poreznom razdoblju. Postotak izvršenosti dugotrajnog ugovora određuje se na temelju omjera troškova u toj godini i sveukupnih procijenjenih troškova.
3. Troškovi povezani s dugotrajnim ugovorima mogu se odbiti u poreznom razdoblju u kojem su nastali.

Članak 23.

Rezervacije

1. Odstupajući od članka 17., ako se na kraju poreznog razdoblja utvrdi da porezni obveznik ima pravnu obvezu ili obvezu koja se može razumno očekivati koja proizlazi iz djelatnosti ili transakcija provedenih u tom poreznom razdoblju ili u prethodnim poreznim razdobljima, može se odbiti svaki pouzdano procjenjiv iznos koji proizlazi iz te obveze, pod uvjetom da se očekuje da će krajnjom namirom iznosa dovesti do troška koji se može odbiti.

Za potrebe ovog članka, pravna obveza može proizaći iz:

- (a) ugovora;
- (b) zakonodavstva;
- (c) upravnog akta opće naravi ili akta upućenog određenom poreznom obvezniku;
- (d) drugih pravnih propisa.

Ako se obveza odnosi na djelatnost ili transakciju koja će se nastaviti u sljedećim poreznim razdobljima, rezervacija se razmjerno raspoređuje u pogledu procijenjenog trajanja djelatnosti ili transakcije.

Rezervacije u okviru ovoga članka preispituju se i prilagođavaju na kraju svakog poreznog razdoblja. Pri izračunu porezne osnovice u sljedećim poreznim razdobljima u obzir se uzimaju iznosi koji su već odbijeni u skladu s ovim člankom.

2. Pouzdano procijenjeni iznos kako je navedeno u stavku 1. jest očekivani trošak potreban za namiru postojeće pravne obveze na kraju poreznog razdoblja, pod uvjetom da se procjena temelji na svim relevantnim čimbenicima, uključujući prijašnje iskustvo poduzeća, grupe ili industrije. Pri procjeni iznosa rezervacije primjenjuje se sljedeće:

- (a) u obzir se uzimaju svi rizici i nesigurnosti, pri čemu nesigurnost ne opravdava stvaranje prekomjernih rezervacija;
- (b) ako rezervacije traju 12 mjeseci ili dulje te ne postoji dogovorena diskontna stopa, rezervacija se diskontira prema stopi prinosa 10-godišnjih referentnih državnih obveznica država europodručja u prosincu godine koja prethodi relevantnom poreznom razdoblju, kako je objavila Europska središnja banka, uvećano za premijski rizik od dva postotna boda;

- (c) budući događaji uzimaju se u obzir ako se može razumno očekivati da će doći do njihova nastanka;
- (d) u obzir se uzimaju buduće koristi izravno povezane s događajem koji dovodi do rezervacije;

3. Rezervacije se ne odbijaju za:

- (a) potencijalne dugove;
- (b) buduća povećanja troškova.

Članak 24.

Mirovine

- 1. Države članice mogu predvidjeti odbitak rezervacija za mirovine.
- 2. Za potrebe ovog članka „rezervacije za mirovine” znači dugoročnu akumulaciju kapitala s izričitim ciljem osiguravanja prihoda nakon umirovljenja te s ograničenim mogućnostima za rano povlačenje prije tog roka.

Članak 25.

Odbici loših dugova

1. Odobrava se odbitak naplativog lošeg duga ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) porezni obveznik na kraju poreznog razdoblja poduzeo je sve razumne korake, kako je opisano u stavku 2. ovog članka, za utjerivanje plaćanja te postoji mogućnost da dug neće biti otplaćen u cijelosti ili djelomično, ili porezni obveznik ima veliki broj homogenih potraživanja koja sva proizlaze iz istog sektora poslovne djelatnosti te može pouzdano procijeniti količinu naplativog lošeg duga izraženu u postotku, pod uvjetom da je vrijednost svakog homogenog potraživanja niža od 0,1 % vrijednosti svih homogenih potraživanja. Porezni obveznik uzima u obzir sve relevantne čimbenike, uključujući prijašnje iskustvo, za dobivanje pouzdane procjene;
 - (b) dužnik i porezni obveznik nisu povezana društva kako je navedeno u članku 56. Ako je dužnik privatna osoba, on, njegov bračni drug ili (registrirani) partner, njegov predak ili potomak u izravnoj liniji, njegovi braća i sestre i njihovi potomci u izravnoj liniji ne sudjeluju u upravljanju poreznim obveznikom ili nadzoru nad njim odnosno ne sudjeluju izravno ili neizravno u njegovu kapitalu, kako je navedeno u članku 56.;
 - (c) ako se loš dug odnosi na potraživanje od kupca, iznos koji odgovara dugu uključuje se u poreznu osnovicu kao prihod.

2. Elementi navedeni u točkama od (a) do (c) uzimaju se u obzir za utvrđivanje jesu li poduzeti svi razumni koraci da se ishodi plaćanje, pod uvjetom da se temelje na objektivnim dokazima o tome:
 - (a) jesu li troškovi naplate nerazmjerni dugu; ili
 - (b) postoje li bilo kakvi izgledi za uspješnu naplatu, uključujući slučajeve u kojima je dužnik proglašen nesolventnim, pokrenut je pravni postupak ili je angažiran subjekt za naplatu dugova ili
 - (c) je li u danim okolnostima razumno od poreznog obveznika očekivati da se pokuša naplatiti.
3. Ako se potraživanje koje je prethodno odbijeno kao loš dug namiri, namireni iznos dodaje se poreznoj osnovici u godini namire.

Članak 26.

Zaštita od rizika

1. S dobitcima i gubicima od instrumenta za zaštitu od rizika, koji proizlaze iz vrednovanja ili činova prodaje, postupa se na jednak način kao s odgovarajućim dobitcima i gubicima od zaštićene stavke. Odnos zaštite od rizika postoji kada su ispunjena oba kriterija navedena u nastavku:
 - (a) odnos zaštite službeno je utvrđen i unaprijed dokumentiran;
 - (b) očekuje se da će zaštita od rizika biti veoma djelotvorna te se njezina djelotvornost može pouzdano izmjeriti.

2. Ako je odnos zaštite prekinut ili se financijski instrument već u posjedu posljedično smatra instrumentom za zaštitu od rizika, što dovodi do promjene poreznog režima koji se na njega primjenjuje, bilo koja razlika između nove vrijednosti instrumenta za zaštitu od rizika, koja će se odrediti u skladu s člankom 20. na kraju poreznog razdoblja, i tržišne vrijednosti na početku istog poreznog razdoblja uključuje se u poreznu osnovicu.

Tržišna vrijednost instrumenta za zaštitu od rizika na kraju poreznog razdoblja tijekom koje je došlo do promjene poreznog režima koji se na njega primjenjuje podudara se s njegovom tržišnom vrijednošću na početku godine nakon te promjene.

Članak 28.

Društva za osiguranje

Društva za osiguranje koja su dobila odobrenje za rad u državi članici u skladu s Direktivom 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II)¹¹ podliježu sljedećim dodatnim pravilima:

- (a) porezna osnovica uključuje razliku u tržišnoj vrijednosti, kako je izmjerena na kraju i početku istog poreznog razdoblja, ili, ako je to nastupilo kasnije, prilikom dovršetka kupnje imovine u koju se ulaže u korist nositelja police životnog osiguranja koji snose rizik ulaganja i koju posjeduju društva za životno osiguranje.
- (b) porezna osnovica uključuje razliku u tržišnoj vrijednosti, kako je izmjerena u trenutku prodaje i na početku poreznog razdoblja, ili, ako je to nastupilo kasnije, prilikom dovršetka kupnje imovine u koju se ulaže u korist nositelja police životnog osiguranja koji snose rizik ulaganja i koju posjeduju društva za životno osiguranje:

¹¹ SL L 335, 17.12.2009., str. 1.

- (c) porezna osnovica uključuje raspodjele dobiti koje su društva za životno osiguranje primila od ulaganja provedenih u korist nositelja police životnog osiguranja koji snose rizik ulaganja i koja posjeduju društva za životno osiguranje;
- (d) tehničke rezervacije društva za osiguranje mogu se odbiti. Pravila za izračun tih rezervacija utvrđena su u nacionalnom pravu. Odbijeni se iznosi preispituju i prilagođavaju na kraju svakog poreznog razdoblja. Iznosi koji su već odbijeni uzimaju se u obzir pri izračunu porezne osnovice u budućim poreznim razdobljima.

POGLAVLJE IV.

AMORTIZACIJA DUGOTRAJNE IMOVINE

Članak 30.

Registar dugotrajne imovine

1. Troškovi stjecanja, izgradnje ili poboljšanja unose se pojedinačno u registar dugotrajne imovine za svaku stavku dugotrajne imovine, zajedno s datumom početka upotrebe nakon stjecanja, izgradnje ili poboljšanja.
2. Kada se prodaje dugotrajna imovina, detalji prodaje, uključujući njezin datum, i bilo koji primici ili naknada dobivena kao rezultat prodaje unose se u registar dugotrajne imovine.

3. Registar dugotrajne imovine vodi se na način kojim se pruža dovoljno informacija za izračun porezne osnovice, a obuhvaća najmanje sljedeće:

- oznaku imovine;
- mjesec početka upotrebe;
- amortizacijsku osnovicu;
- korisni vijek trajanja u skladu s člankom 33.;
- amortizaciju akumuliranu tijekom tekućeg poreznog razdoblja;
- ukupnu akumuliranu amortizaciju;
- amortizacijsku osnovicu bez ukupne akumulirane amortizacije i bez izvanrednog smanjenja vrijednosti;
- mjesec prestanka ili nastavka naplaćivanja amortizacije u porezne svrhe;
- mjesec u kojem je prodana.

Članak 31.

Amortizacijska osnovica

1. Amortizacijska osnova sadržava troškove koji su izravno povezani sa stjecanjem, izgradnjom ili poboljšanjem dugotrajne imovine. Ti troškovi ne uključuju odbijeni porez na dodanu vrijednost. Troškovi stjecanja, izgradnje ili poboljšanja dugotrajne imovine ne uključuju kamate.
2. Amortizacijska osnovica dugotrajne imovine dobivene na dar jest njezina tržišna vrijednost kako je uključena u prihode.

3. Amortizacijska osnova dugotrajne imovine koja je podložna amortizaciji umanjuje se oduzimanjem iznosa bilo koje javne [subvencije] izravno povezane sa stjecanjem, izgradnjom ili poboljšanjem imovine, kako je navedeno u članku 8. točki (a).
4. Amortizacija dugotrajne imovine koja nije upotrijebljena dulje od 12 mjeseci iz razloga koji nisu izvan kontrole poreznog obveznika ne uzima se u obzir.

Amortizacija prestaje u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem je isteklo razdoblje iz prve rečenice, a nastavlja se od mjeseca koji slijedi nakon kraja 12-mjesečnog razdoblja od mjeseca u kojem se imovina ponovno počela upotrebljavati.

Članak 32.

Pravo na amortizaciju

1. Podložno stavku 3., odbitak amortizacije provodi ekonomski vlasnik.
2. U slučaju ugovora u kojima se ekonomsko i pravno vlasništvo ne podudaraju, ekonomski vlasnik ima pravo na odbitak kamate u pogledu plaćanja od svoje porezne osnovice, osim ako taj element nije uključen u poreznu osnovicu pravnog vlasnika.
3. Ako nije moguće odrediti ekonomskog vlasnika imovine, pravni vlasnik ima pravo na odbijanje amortizacije. U slučaju ugovora o zakupu i kamata i glavnica u pogledu plaćanja zakupa uključuju se u poreznu osnovicu pravnog vlasnika te ih zakupac može odbiti.
4. Amortizaciju dugotrajne imovine ne smije obračunavati više od jednog poreznog obveznika u jednom poreznom razdoblju, osim ako je u zajedničkom pravnom ili ekonomskom vlasništvu više poreznih obveznika ili se ekonomski ili pravni vlasnik imovine promijenio.
5. Porezni obveznik ne smije se odreći amortizacije.

[6. Odlučujući jednoglasno na prijedlog Komisije, Vijeće donosi:

- (a) izračun glavnice i kamate u pogledu plaćanja otkupa;
- (b) izračun amortizacijske osnovice iznajmljene imovine.]

Članak 33.

Imovina koja se pojedinačno amortizira

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 2. i članke 37. i 38., dugotrajna imovina amortizira se pojedinačno tijekom njezina vijeka uporabe na linearnoj osnovi. Korisni vijek trajanja dugotrajne imovine utvrđuje se kako slijedi:
 - (a) komercijalne, poslovne i druge zgrade, kao i bilo koja druga vrsta nepokretne imovine koja se upotrebljava u poslovne svrhe, uz iznimku industrijskih zgrada i struktura: 40 godina;
 - (b) industrijske zgrade i građevine: 25 godina;
 - (c) materijalna imovina dugog vijeka uporabe, osim ostale imovine navedene u točkama od (a) do (b): 15 godina;
 - (d) materijalna imovina srednjeg vijeka uporabe: 8 godina;
 - (e) dugotrajna materijalna imovina kratkog vijeka upotrebe: 5 godina;
 - (f) dugotrajna nematerijalna imovina uključujući stečeni *goodwill*: razdoblje u kojem imovina uživa pravnu zaštitu ili razdoblje na koje je pravo dodijeljeno odnosno 15 godina ako se to razdoblje ne može odrediti.

2. Rabljene zgrade i druge vrste nepokretne imovine, rabljena dugotrajna materijalna imovina dugog vijeka upotrebe, rabljena dugotrajna materijalna imovina srednjeg vijeka upotrebe, rabljena dugotrajna materijalna imovina kratkog vijeka upotrebe i rabljena dugotrajna nematerijalna imovina amortiziraju se u skladu sa sljedećim pravilima:
- (a) rabljene komercijalne, poslovne ili ostale zgrade, kao i bilo koja druga vrsta nepokretne imovine koja se upotrebljava u poslovne svrhe, uz iznimku industrijskih zgrada i struktura: 40 godina, osim ako porezni obveznik dokaže da je procijenjeni preostali korisni vijek trajanja imovine kraći od 40 godina, pri čemu se ona amortizira tijekom toga kraćeg razdoblja;
 - (b) rabljene industrijske zgrade i građevine: 25 godina, osim ako porezni obveznik ne dokaže da je procijenjeni preostali vijek uporabe imovine kraći od 25 godina, pri čemu se ona amortizira tijekom tog kraćeg razdoblja;
 - (c) rabljena materijalna imovina dugog vijeka uporabe, osim imovine navedene u točkama od (a) do (b): 15 godina, osim ako porezni obveznik dokaže da je procijenjeni preostali korisni vijek trajanja imovine kraći od 15 godina, pri čemu se ona amortizira tijekom toga kraćeg razdoblja;
 - (d) rabljena materijalna imovina srednjeg vijeka uporabe: 8 godina, osim ako porezni obveznik dokaže da je procijenjeni preostali korisni vijek trajanja imovine kraći od 8 godina, pri čemu se ona amortizira tijekom toga kraćeg razdoblja;

- (e) rabljena dugotrajna materijalna imovina kratkog vijeka upotrebe: 5 godina, osim ako porezni obveznik dokaže da je procijenjeni preostali korisni vijek trajanja imovine kraći od 5 godina, pri čemu se ona amortizira tijekom toga kraćeg razdoblja;
- (f) rabljena dugotrajna nematerijalna imovina: 15 godina, osim ako se može odrediti preostalo razdoblje u kojem imovina uživa pravnu zaštitu ili razdoblje na koje je pravo dodijeljeno, pri čemu se ona amortizira tijekom tog razdoblja.

Članak 34.

Vremenske odrednice

1. Amortizacija se odbija na mjesečnoj razini od mjeseca u kojem započinje upotreba dugotrajne imovine. Amortizacija se ne odbija u mjesecu u kojem je imovina prodana.
2. Vrijednost dugotrajne imovine u porezne svrhe koja se uklanja ili je oštećena u mjeri da se više ne može upotrebljavati za potrebe poslovanja i vrijednost u porezne svrhe svih troškova poboljšanja nastalih u vezi s tom imovinom odbijaju se od porezne osnovice u mjesecu u kojem je uklonjena ili oštećena.

Članak 35.

Odgođena olakšica za zamjensku imovinu

1. Ako se primici, uključujući naknadu štete, od prodaje imovine ili zemljišta čija se amortizacija pojedinačno obračunava ponovno ulažu u sličnu imovinu koja se upotrebljava u iste poslovne svrhe prije kraja drugog poreznog razdoblja nakon poreznog razdoblja u kojemu je provedena prodaja, porezni obveznik može odbiti iznos za koji ti primici prelaze vrijednost u porezne svrhe imovine koja je prodana u godini prodaje. Amortizacijska osnova zamjenske imovine umanjuje se za isti iznos.

Imovina koja se dobrovoljno prodaje morala je prije prodaje biti u vlasništvu najmanje tri godine.

2. Zamjenska imovina iz stavka 1. može se kupiti u poreznom razdoblju prije prodaje. Ako zamjenska imovina nije kupljena prije kraja drugog poreznog razdoblja nakon godine u kojoj je došlo do prodaje imovine i osim u slučajevima više sile, iznos koji je odbijen u godini prodaje, uvećan za [10 %], dodaje se poreznoj osnovici u drugom poreznom razdoblju nakon što je došlo do prodaje.

Članak 36.

Amortizacija troškova poboljšanja

1. Troškovi poboljšanja amortiziraju se u skladu s pravilima primjenjivima na dugotrajnu imovinu koja je poboljšana kao da se odnose na novostečenu dugotrajnu imovinu, uključujući njezin korisni vijek trajanja u skladu s člankom 33. stavkom 1. točkama od (a) do (e). Neovisno o tome, troškovi poboljšanja iznajmljene nepokretne imovine amortiziraju se u skladu s člankom 32. i člankom 33. stavkom 2. točkama od (a) do (e).
2. Ako porezni obveznik dokaže da je procijenjeni preostali korisni vijek trajanja imovine čija se amortizacija pojedinačno obračunava kraći od korisnog vijeka trajanja imovine navedenog u članku 33. stavku 1. točkama od (a) do (e), troškovi poboljšanja te imovine amortiziraju se tijekom toga kraćeg razdoblja.

Članak 37.

Skup imovine

1. Alternativno, države članice mogu predvidjeti zajedničku amortizaciju dugotrajne imovine iz članka 33. stavka 1. točke (e) i stavka 2. točke (e) u jednome skupu imovine po godišnjoj stopi od 25 % amortizacijske osnovice.
2. Amortizacijska osnova skupa imovine na kraju poreznog razdoblja jest njegova vrijednost u svrhu oporezivanja na kraju proteklog poreznog razdoblja, prilagođena za imovinu koja je dodana ili uklonjena iz skupa imovine tijekom relevantnog poreznog razdoblja. Troškovi stjecanja ili izgradnje i troškovi poboljšanja imovine dodaju se amortizacijskoj osnovi, dok se primici od prodaje imovine i bilo koja naknada primljena za gubitak ili uništenje imovine odbija.
3. Ako je amortizacijska osnova izračunana u skladu s člankom 2. negativna, dodaje joj se iznos kako bi dosegla nulu. Jednak se iznos dodaje poreznoj osnovici.

Članak 38.

Imovina koja ne podliježe amortizaciji

Sljedeća imovina ne podliježe amortizaciji:

- (a) dugotrajna materijalna imovina koja nije podložna trošenju, habanju i zastarijevanju poput zemljišta, umjetničkih djela, starina ili nakita;
- (b) financijska imovina uz izuzetak financijske imovine koja se drži radi trgovanja.

Članak 39.

Izvanredno smanjenje vrijednosti

1. Porezni obveznik koji dokaže da je dugotrajna materijalna imovina izgubila na vrijednosti na kraju poreznog razdoblja zbog više sile ili kriminalnih aktivnosti koje su počinile treće strane može od porezne osnovice odbiti iznos jednak tom smanjenju vrijednosti. Međutim, takav se odbitak ne smije pružiti u pogledu imovine čiji su primici od prodaje izuzeti od poreza.
2. Ako se vrijednost dugotrajne materijalne imovine naknadno poveća, iznos koji je jednak tom povećanju dodaje se poreznoj osnovici u godini u kojoj je do njega došlo. Međutim, svako takvo dodavanje ili više njih ukupno ne smije prelaziti iznos odbitka koji je izvorno odobren.
3. Ako dugotrajna materijalna imovina koja ne podliježe amortizaciji dovede do izvanrednog smanjenja vrijednosti, iznos troškova koji se mogu odbiti na temelju članka 18. umanjuje se kako bi se uzeo u obzir izvanredni odbitak koji je porezni obveznik već primio.

Članak 40.

Preciznost kategorija dugotrajne imovine

Vijeće, odlučujući jednoglasno na prijedlog Komisije, preciznije utvrđuje kategorije dugotrajne imovine iz ovoga poglavlja.

POGLAVLJE V.

GUBICI

Članak 41.

Gubici

1. Osim ako je ovom Direktivom drukčije predviđeno, gubici koje je u jednom poreznom razdoblju zabilježio porezni obveznik rezident ili stalna poslovna jedinica poreznog obveznika nerezidenta mogu se u punom iznosu prenijeti i odbiti u sljedećim poreznim razdobljima kako slijedi:
 - (a) do iznosa od 1 milijun EUR u mjeri u kojoj ih pokriva dobit;
 - (b) do 50 % oporezive dobiti u dotičnom poreznom razdoblju nakon odbitka iz točke (a).
- [1.a Odstupajući od stavka 1. točke (b) države članice mogu predvidjeti veći postotak oporezive dobiti do kojega gubitke zabilježene u jednom poreznom razdoblju porezni obveznik rezident ili stalna poslovna jedinica poreznog obveznika nerezidenta mogu odbiti u sljedećim poreznim razdobljima.]
2. Smanjenje porezne osnovice zbog uzimanja u obzir gubitaka iz prethodnog poreznog razdoblja ne smije dovesti do negativnog iznosa.

3. Gubici koje je zabilježio porezni obveznik rezident ili stalna poslovna jedinica poreznog obveznika nerezidenta u prošloj godini ne odbijaju se ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
- (a) drugi subjekt ili pojedinac stječe udio u poreznom obvezniku, slijedom čega ukupni udio stjecatelja u poreznom obvezniku premašuje 50 %;
 - (b) došlo je do velike promjene djelatnosti poreznog obveznika, što znači da porezni obveznik obustavlja određenu djelatnost koja je činila više od 60 posto njegova prometa u prethodnom poreznom razdoblju ili se upušta u nove djelatnosti koje čine više od 60 posto njegova prometa u poreznom razdoblju u kojoj su uvedene ili u sljedećem poreznom razdoblju [ili smanjuje broj zaposlenika za više od X posto.]
4. Najstariji se gubici odbijaju prvi.

[Članak 42.

Olakšica za gubitke i ponovno uračunavanje

1. Porezni obveznik rezident koji je i dalje profitabilan nakon odbijanja svojih gubitaka u skladu s člankom 41. može dodatno odbiti troškove u istom poreznom razdoblju koje su zabilježila njegova izravna društva kćeri koja ispunjavaju uvjete ili stalna poslovna jedinica ili jedinice koje se nalaze u drugim državama članicama. Ta se olakšica za gubitke pruža na ograničeno vremensko razdoblje u skladu sa stavcima 3. i 4. ovog članka.

Odstupajući od prvog podstavka, ako porezni obveznik smije ili mora djelovati u ime grupe kako je utvrđeno pravilima nacionalnog zakonodavstva države članice te ako trgovačka društva koja su dio te grupe imaju sjedište u toj državi članici i na njih se primjenjuju pravila ove Direktive, takva grupa može se smatrati izravnim društvom kćeri koje ispunjava uvjete.

2. Odbitak za gubitke u skladu s ovim člankom dostupan je samo u mjeri u kojoj takvi gubici nisu odbijeni, privremeno ili na drugi način, na temelju nacionalnog zakonodavstva bilo koje države članice.
3. Odbitak je razmjeran udjelu poreznog obveznika rezidenta u njegovim izravnim društvima kćerima koja ispunjavaju uvjete te cjelovit za stalne poslovne jedinice. Smanjenje porezne osnovice ni u kojem slučaju ne smije dovesti do negativnog iznosa.
4. Porezni obveznik rezident u svoju poreznu osnovicu ponovno uračunava, do iznosa koji je prethodno odbijen kao gubitak, svaku naknadnu dobit svojih izravnih društava kćeri koja ispunjavaju uvjete ili svojih stalnih poslovnih jedinica.
5. Gubici odbijeni u skladu sa stavcima 1., 2. i 3. automatski se uračunavaju u poreznu osnovicu poreznog obveznika rezidenta u bilo kojoj od sljedećih okolnosti:
 - (a) ako se na kraju petog poreznog razdoblja nakon što su se gubici mogli odbiti dobit nije uračunala ili ako uračunana dobit ne odgovara ukupnom iznosu odbijenih gubitaka;
 - (b) ako je izravno društvo kći koje ispunjava uvjete prodano, likvidirano, spojeno ili pretvoreno u stalnu poslovnu jedinicu;
 - (c) ako je stalna poslovna jedinica prodana, prestane s djelovanjem ili se pretvori u društvo kći;
 - (d) ako matično trgovačko društvo više ne ispunjava zahtjeve.]

POGLAVLJE VI.
PRAVILA O ULASKU I IZLASKU IZ SUSTAVA POREZNE OSNOVICE

Članak 43.

Priznavanje i vrednovanje imovine i obveza

Sva se imovina i obveze priznaju po svojoj poreznoj vrijednosti, kako je izračunana u skladu s nacionalnim poreznim pravilima neposredno prije datuma na koji će se pravila ove Direktive početi primjenjivati na poreznog obveznika.

Članak 44.

Kvalifikacija dugotrajne materijalne imovine u svrhu amortizacije

Zajedno s člancima od 30. do 40., sljedeća se pravila primjenjuju u pogledu amortizacije dugotrajne imovine na koju će se umjesto nacionalnog prava o porezu na dobit primjenjivati sustav porezne osnove:

- (a) dugotrajna imovina koja se pojedinačno amortizira u skladu s nacionalnim pravom o porezu na dobit prethodno primjenjivim na poreznog obveznika i pravilima ove Direktive amortizira se u skladu s člankom 33. stavkom 2.;
- (b) dugotrajna imovina koja je uključena u skup imovine u svrhe amortizacije u skladu s nacionalnim pravom o porezu na dobit primjenjivim na poreznog obveznika dodaje se skupu imovine iz članka 37., neovisno o tome bi li se pojedinačno amortizirala u okviru pravila ove Direktive;

- (c) dugotrajna imovina koju nije bilo moguće amortizirati ili nije amortizirana u skladu s nacionalnim pravom o porezu na dobit poduzeća primjenjivim na poreznog obveznika, ali se amortizira na temelju pravila ove Direktive amortizira se u skladu s člankom 33. stavkom 1. i člankom 37., ovisno o slučaju;
- (d) imovina koja se pojedinačno amortizirala ili koja je uključena u skup imovine u svrhu amortizacije u skladu s nacionalnim pravom o porezu na dobit primjenjivim na poreznog obveznika, ali koja se ne amortizira na temelju pravila ove Direktive priznaje se po svojoj poreznoj vrijednosti, kako je izračunana u skladu s nacionalnim poreznim pravilima neposredno prije datuma na koji će se pravila iz ove Direktive početi primjenjivati na poreznog obveznika. Porezna vrijednost te imovine može se odbiti u poreznom razdoblju u kojem se tom imovinom raspolaže, pod uvjetom da se primici od prodaje uključe u poreznu osnovicu.
- (e) stečeni *goodwill* koji nije bilo moguće amortizirati u skladu s nacionalnim pravom o porezu na dobit poduzeća prethodno primjenjivim na poreznog obveznika amortizira se kao novostečeni *goodwill* tijekom 15 godina.

Članak 45.

Dugoročni ugovori

1. Prihodi i troškovi koji se u skladu s člankom 22. stavcima 2. i 3. smatraju obračunanim ili su nastali prije nego što su pravila ove Direktive postala primjenjiva na poreznog obveznika, ali se još nisu uključili u poreznu obveznicu u skladu s nacionalnim pravom o porezu na dobit koje se prethodno primjenjivalo na poreznog obveznika dodaju se ili oduzimaju od porezne osnovice u skladu s nacionalnim zakonodavstvom prethodno primjenjivim na poreznog obveznika.
2. Prihodi koji su oporezivani u skladu s nacionalnim pravom o porezu na dobit prije nego je porezni obveznik postao podložan pravilima ove Direktive u iznosu većem od iznosa koji bi bio uključen u poreznu osnovicu u skladu s člankom 22. stavkom 2. odbijaju se od porezne osnovice u prvom poreznom razdoblju u kojoj su pravila ove Direktive postala primjenjiva na poreznog obveznika.

Članak 46.

Rezervacije, prihodi i odbici

1. Rezervacije, kako je navedeno u članku 23., i odbici loših dugova, kako je navedeno u članku 25., mogu se odbiti samo u mjeri u kojoj proizlaze iz djelatnosti ili transakcija obavljenih nakon što su pravila ove Direktive postala primjenjiva na poreznog obveznika.
2. Prihodi koji se u skladu s člankom 16. smatraju obračunanim prije nego što je porezni obveznik postao podložan pravilima ove Direktive, ali se još nisu uključili u poreznu obveznicu u skladu s nacionalnim pravom o porezu na dobit koje se prethodno primjenjivalo na poreznog obveznika dodaju se poreznoj osnovici u skladu s nacionalnim zakonodavstvom prethodno primjenjivim na poreznog obveznika.
3. Mogu se odbiti neodbijeni troškovi nastali nakon što su pravila ove Direktive postala primjenjiva na poreznog obveznika, a koji su povezani s djelatnostima ili transakcijama obavljenim prije primjene ove Direktive.
4. Iznosi koje je porezni obveznik već odbio prije nego što su pravila ove Direktive postala primjenjiva na njega ne smiju se ponovno odbiti.

Članak 47.

Gubici prije ulaska u sustav

Porezni obveznik koji prenosi neodbijene gubitke nastale prije nego su pravila ove Uredbe postala primjenjiva na njega može odbiti takve gubitke od porezne osnovice ako i u mjeri u kojoj je takav odbitak dopušten nacionalnim zakonodavstvom primjenjivim na poreznog obveznika i u skladu s kojim su ti gubici nastali. Uvjeti članka 41. stavka 1. trebali bi se primjenjivati i na gubitke prije ulaska.

Članak 48.

Priznavanje imovine i obveza

Imovina i obveze poreznog obveznika na kojeg se više ne primjenjuju pravila ove Direktive priznaju se po svojoj vrijednosti, kako je izračunana u skladu s pravilima ove Direktive, osim ako nije drukčije navedeno u ovoj Direktivi.

Članak 49.

Priznavanje skupa imovine poreznog obveznika

Skup imovine poreznog obveznika na kojeg se više ne primjenjuju pravila ove Direktive priznaje se za potrebe posljedično primjenjivih nacionalnih poreznih pravila kao jedan skup imovine koji se amortizira u skladu s metodom s opadajućim saldom po godišnjoj stopi od 25 %.

Članak 50.

Prihodi i troškovi koji proizlaze iz dugotrajnih ugovora

S prihodima i troškovima koji proizlaze iz dugotrajnih ugovora poreznog obveznika na kojeg se više ne primjenjuju pravila ove Direktive postupa se u skladu s posljedično primjenjivim nacionalnim pravom o porezu na dobit. Međutim, prihodi i troškovi koji su već uzeti u obzir u svrhu oporezivanja u skladu s pravilima ove Direktive ne uzimaju se ponovno u obzir.

Članak 51.

Rezervacije, prihodi i odbici

1. Troškovi poreznog obveznika na kojeg se više ne primjenjuju pravila ove Direktive i koji su već odbijeni u skladu s člancima 9., 23. i 25. ne smiju se ponovno odbiti na temelju posljedično primjenjivog nacionalnog prava o porezu na dobit.
2. Prihodi poreznog obveznika na kojeg se više ne primjenjuju pravila ove Direktive i koje je porezni obveznik već uključio u svoju poreznu osnovicu u skladu s člankom 4. stavkom 5. i člankom 16. ne smiju se ponovno uključiti na temelju posljedično primjenjivog nacionalnog prava o porezu na dobit.
3. Troškovi koje je zabilježio porezni obveznik u skladu s pravilima ove Direktive i koji ostaju djelomično neodbijenima nakon što se ta pravila prestanu primjenjivati na poreznog obveznika mogu se odbiti u skladu s pravilima ove Direktive.

Članak 52.

Gubici pri izlazu iz sustava

Neodbijeni gubici koje je zabilježio porezni obveznik u skladu s pravilima ove Direktive prenose se u skladu s posljedično primjenjivim nacionalnim pravom o porezu na dobit.

POGLAVLJE VII.
ODNOSI POREZNOG OBVEZNIKA I OSTALIH SUBJEKATA

[Članak 53.

Prijelaz

1. Odstupajući od članka 8. točaka (c) i (d), porezni obveznik nije izuzet od poreza na prihod iz inozemstva koji je primio kao raspodjelu dobiti od subjekta u trećoj zemlji ili kao primitke od prodaje dionica u posjedu subjekta u trećoj zemlji ako je taj subjekt u zemlji porezne rezidentnosti podložan zakonskom porezu na dobit koji je niži od polovice zakonskog poreza na dobit kojemu bi bio podložan, u pogledu takvog prihoda iz inozemstva, u državi članici u kojoj je rezident u svrhu oporezivanja.

Prvi se podstavak ne primjenjuje ako se ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između države članice u kojoj je porezni obveznik rezident u svrhu oporezivanja i treće zemlje u kojoj je taj subjekt rezident u svrhu oporezivanja ne dopušta prijelaz s izuzeća od poreza na oporezivanje određenih kategorija prihoda iz inozemstva.

2. Ako se primjenjuje stavak 1., porezni obveznik podliježe porezu na prihod iz inozemstva, a od njegove porezne obveze u državi u kojoj je rezident u svrhu oporezivanja odbija se porez plaćen u trećoj zemlji. Odbitak ne prelazi iznos poreza izračunan prije odbitka, koji se može pripisati oporezivom prihodu.
3. Države članice isključuju gubitke iz područja primjene ovog članka u slučaju prodaje dionica subjekta koji je rezident treće zemlje u svrhu oporezivanja.]

[Članak 54.

Izračun prihoda inozemne stalne poslovne jedinice

Ako se članak 53. primjenjuje na prihod stalne poslovne jedinice u trećoj zemlji, njezini prihodi, troškovi i ostale stavke koje se mogu odbiti utvrđuju se u skladu s pravilima ove Direktive.]

Članak 55.

Kamate i postotak od prodaje te ostali prihod koji se oporezuje na izvoru

1. Odbitak od porezne obveze („porezni kredit”) poreznog obveznika dopušten je ako porezni obveznik ostvaruje prihod koji je oporezovan u drugoj državi članici ili trećoj zemlji, osim prihoda koji je izuzet na temelju članka 8. točaka (c), (d) i (e).
2. Iznos prihoda umanjuje se za povezane troškove koji se mogu odbiti prilikom izračuna poreznog kredita.
3. Porezni kredit za poreznu obvezu u trećoj zemlji ne smije prelaziti konačnu obvezu poreza na dobit poreznog obveznika, osim ako je drukčije navedeno u sporazumu koji su sklopile država članica u kojoj je porezni obveznik rezident u svrhu oporezivanja i treća zemlja.

POGLAVLJE X. TRANSPARENTNI SUBJEKTI

Članak 62.

Raspodjela prihoda transparentnih subjekata poreznim obveznicima koji posjeduju udio

1. Ako se subjekt smatra transparentnim u državi članici u kojoj je osnovan, porezni obveznik koji posjeduje udio u njemu uključuje svoj udio u prihodu subjekta u svoju poreznu osnovicu. Za potrebe tog izračuna, prihod se izračunava u skladu s pravilima ove Direktive.
2. Transakcije između poreznog obveznika i subjekta navedenog u stavku 1. ne uzimaju se u obzir razmjerno udjelu poreznog obveznika u subjektu. U skladu s time, prihod poreznog obveznika koji proizlazi iz tih transakcija smatra se udjelom u iznosu o kojem bi se usuglasila neovisna društva izračunanom na temelju načela nepristrane transakcije koji odgovara vlasništvu treće strane u subjektu.
3. Porezni obveznik ima pravo na olakšicu za dvostruko oporezivanje u skladu s člankom 55.

Članak 63.

Utvrdjivanje transparentnosti u slučaju subjekata iz trećih zemalja

Transparentnost subjekta koji se nalazi u trećoj zemlji utvrđuje se u skladu s pravom države članice poreznog obveznika.
